

สรุปประเด็นศาสตร์พระราชาราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

วันศุกร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ เวลา ๒๐.๑๕ น.

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชาราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด	สำนัก/กองที่เกี่ยวข้อง
๑. การรณรงค์งดสูบบุหรี่	การสูบบุหรี่เป็นสัญลักษณ์ของการนำสิ่งที่ไม่ดีเข้าสู่ร่างกาย ไม่เพียงแต่จะทำลายสุขภาพของตนเองแล้ว ยังทำร้ายผู้ที่อยู่รอบข้างอีกด้วย และอาจนำไปสู่ยาเสพติดรูปแบบอื่น ๆ ได้อีก ดังนั้น ควรหยุดเสียตั้งแต่ก้าวแรกของการหลงทางไปกับสารเสพติดทั้งหลาย โดยรัฐบาลได้ผลักดันการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งมีเจตนาที่ต้องการจะปกป้องเยาวชนไม่ให้เป็นนักสูบบุหรี่ใหม่ คุ้มครองผู้ครอบงำให้ปลอดภัย ไม่ให้เป็นผู้รับควันบุหรี่มือสอง และลดจำนวนผู้สูบลง อาทิ การห้ามขายบุหรี่ให้เด็ก การจำกัดพื้นที่สูบ การจำกัดช่องทางการเข้าถึง และการปรับขึ้นราคาบุหรี่ เป็นต้น ทั้งนี้ หากบังคับใช้กฎหมายได้ดี มีประสิทธิภาพในภาพรวมแล้ว ย่อมช่วยลดภาระทางงบประมาณในการรักษาพยาบาลได้อีกด้วย สำหรับผู้ใดที่สนใจต้องการจะเลิกบุหรี่สามารถรับคำแนะนำได้ที่สายด่วน ๑๖๐๐ ศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ	-
๒. การเชิญชวนให้ประชาชนตึมนมให้มากขึ้น	การตึมนมเป็นการนำสิ่งที่ดีสู่ร่างกาย สู่ชีวิต แต่จากสถิติกลับพบว่า การตึมนมของคนไทยอยู่ในอันดับที่ ๖๘ ของโลก เพียง ๑๘ ลิตรต่อคนต่อปี หรือสัปดาห์ละ ๒ แก้วเท่านั้น น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของโลก ๑๑๓ ลิตรต่อคนต่อปี ดังนั้น รัฐบาลจึงตั้งเป้าที่จะเพิ่มการตึมนมของคนไทยจาก ๑๘ เป็น ๒๕ ลิตรต่อคนต่อปี ให้ได้ภายในปี ๒๕๖๙ นอกจากนี้ ยังได้ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรโคนม เสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้แข็งแรง และผลักดันการส่งออกนมของไทยสู่ตลาดเอเชียอย่างกว้างขวาง สำหรับเด็กทารกควรตึมนมแม่ ส่วนเด็กเล็ก เด็กโต หรือแม้กระทั่งผู้ใหญ่ ในปัจจุบันต่างมีนมที่หลากหลยให้เลือกตามความต้องการของร่างกาย หรือความเหมาะสมกับแต่ละคนด้วย อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่แพ้นมวัวอาจจะหานมแพะ นมถั่วเหลือง หรือน้ำนมข้าวมาตึมนกันก็ได้ เพราะอร่อย ตึมนง่าย และมีคุณค่าทางโภชนาการไม่แพ้ชนิดอื่น ๆ	-
๓. การพัฒนาการปลูกข้าว	รัฐบาลได้สนับสนุนให้เกษตรกรเพาะปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๓ ที่เมล็ดพันธุ์ราคาไม่แพงและเป็นข้าวที่มีคุณสมบัติพิเศษ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นน้ำตาลต่ำเหมาะสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคไต ให้เป็นข้าวทางเลือกสำหรับประชาชนที่ใส่ใจดูแลสุขภาพ ซึ่งข้าวพันธุ์ กข ๔๓ นี้ได้ผ่านการวิจัยรับรองคุณสมบัติจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะแพทยศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาแล้ว นอกจากนี้ วันที่ ๕ มิถุนายน เป็นวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ โดยปัจจุบันข้าวเปลือกหอมมะลิราคา ๑๗,๘๐๐ บาทต่อตัน และข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ราคา ๘,๒๐๐ บาทต่อตัน ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้ ขอเชิญชวนเกษตรกรและผู้สนใจ ได้สัมผัสวิถีชาวนาไทย ยุค ๔.๐ ตามนโยบายรัฐบาล อาทิ นโยบายตลาดนำการผลิต โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการประกันภัยข้าวนาปี ไปจนถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวเพื่อสุขภาพและความงาม รวมทั้ง นวัตกรรมจากงานวิจัยผสมผสานกับภูมิปัญญาได้ที่หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั่วประเทศ	-

หัวข้อ	รายละเอียด	สำนัก/กองที่เกี่ยวข้อง
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	ในปี ๒๕๖๑ นี้ นับเป็นปีแรกที่ไม่มีพื้นที่ใดของประเทศต้องประกาศเขตให้การช่วยเหลือภัยแล้ง เนื่องจากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่บูรณาการเชื่อมโยงกันเป็นระบบนำไปสู่ประสิทธิภาพสูงสุด โดยวัดได้จากการดำเนินงานในภาพรวมที่เร็วขึ้นกว่าในอดีต ๔ เท่า และประหยัดงบประมาณลงได้กว่าช่วงที่ผ่านมาประมาณร้อยละ ๓๐ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ภาคการผลิต ทั้งเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ รวมทั้ง น้ำสำหรับผลิตต้นน้ำเคมีเพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติ และยังมีการทำงานร่วมกับมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ซึ่งมีองค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชา เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือ GISTDA เข้ามาร่วมในการให้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่ช่วยให้การติดตามสถานการณ์น้ำ มีความชัดเจนเที่ยงตรงขึ้น โดยการเชื่อมโยงข้อมูลขนาดใหญ่ Big data ของทุกหน่วยงานให้เป็นภาพเดียวกัน ช่วยให้การตัดสินใจต่าง ๆ ทำได้ครบทุกมิติ ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ โดยการดำเนินงานทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ซึ่งปัจจุบันได้มีการตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ให้มีการดำเนินการอย่างมีเอกภาพ ด้วยการรวมหน่วยงานที่เกี่ยวกับน้ำไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการทั้งหน่วยงาน แผนงาน โครงการ ทรัพยากร บุคลากร และงบประมาณ ทั้งนี้ รัฐบาลโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจะจัดให้มีการสร้างการรับรู้และการเสวนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ซึ่งเป็นผลการดำเนินงาน ๔ ปีที่ผ่านมา ในวันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ ดิคสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยจะมีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้ ๑. การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค สามารถสร้างระบบประปาหมู่บ้านได้ ๙๗% จาก ๗,๔๙๐ หมู่บ้านทั่วประเทศที่ยังขาดแคลน ประปาโรงเรียนดำเนินการแล้วเสร็จเกือบ ๒,๐๐๐ แห่ง และเจาะบ่อบาดาลได้ เกือบ ๒,๐๐๐ แห่ง ซึ่งยังคงต้องทำต่อไปให้เป็นไปตามเป้าหมาย ๒. การสร้างความมั่นคงเรื่องน้ำให้ภาคการผลิต เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม อาทิ การพัฒนาแหล่งน้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน การขุดสระน้ำในไร่นา การเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร และ น้ำบาดาลช่วยภัยแล้ง เป็นต้น มีประชาชนได้รับผลประโยชน์กว่า ๓ ล้านครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ ๒ ล้านไร่ ๓. การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ได้แก่ การขุดลอกลำคลอง ลำน้ำสาขา แม่น้ำสายหลัก เกือบ ๓๐๐ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำท่วม ๖๓ ชุมชน ๔. การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายหน้าดิน โดยดำเนินการแล้ว ๓ แสนกว่าไร่ นอกจากนี้ ยังมีจัดการคุณภาพน้ำที่ยั่งยืน คือ การเร่งรัดออกกฎหมายทรัพยากรน้ำ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ และ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติด้วย	-

หัวข้อ	รายละเอียด	สำนัก/กองที่เกี่ยวข้อง
	สำหรับแผนงานบริหารจัดการน้ำเชิงพื้นที่ในปี ๒๕๖๑ มีแผนงานที่ผ่านการพิจารณาให้ดำเนินการเพิ่มเติมอีก ๒๑๖ โครงการ งบประมาณ ๔ พันกว่าล้านบาท เพื่อให้ได้น้ำ ๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ราว ๙ แสนไร่ และในปี ๒๕๖๒ มีอีกกว่า ๓ พันโครงการ ทั้งนี้ จะต้องมีการลงทุนสร้างระบบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ อาทิ ระบบงานแผนที่ ระบบงานแบบจำลอง ระบบงานคลังข้อมูลน้ำ ระบบงานสถานีตรวจวัด เป็นต้น เพื่อให้สามารถพยากรณ์และติดตามสภาพลมฟ้าอากาศที่จะช่วยให้การเก็บกักน้ำ การพร่องน้ำ การใช้พื้นที่แก้มลิง เกิดการบริหารจัดการที่บูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการน้ำสำหรับภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศที่ต้องเตรียมการในระยะยาว ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ที่ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เนื่องจากจะเป็นกลจักรสำคัญในการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศในยุคดิจิทัล หรืออีกอย่างน้อย ๒๐ ปีข้างหน้า ซึ่งต้องมีการศึกษาแนวเส้นทางการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนภายในประเทศ รวมทั้ง ป้องกันน้ำท่วมพื้นที่สำคัญของ EEC อีกด้วย ทั้งนี้ ในระยะ ๑๐ ปีแรกนี้ จำเป็นต้องมีน้ำใช้ในระบบโครงข่ายเพิ่มอีก ๓๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยจะต้องดำเนินการในหลายส่วน อาทิ การปรับปรุงแหล่งน้ำเดิม การพัฒนาอ่างเก็บน้ำ การเชื่อมโยงแหล่งน้ำและระบบผันน้ำ การสูบลูกกลับน้ำทำยอ่างเก็บน้ำ แผนป้องกันน้ำท่วม และการจัดหาแหล่งน้ำสำรอง ส่วนแผนสำหรับรองรับอนาคตระยะ ๒๐ ปี จะมีการเพิ่มเติมแผนการพัฒนาอ่างเก็บน้ำ ภาคตะวันออก ๑๐๔ แห่ง ปริมาณน้ำ ๑,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อีกทั้ง แนวทางการบริหารจัดการความต้องการ การลดการใช้น้ำ การใช้น้ำซ้ำ การผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล และการหาแหล่งน้ำสำรองของอุตสาหกรรม ทั้งนี้ รูปแบบการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จใน EEC จะเป็นโมเดล สำหรับการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง ๑๐ แห่งต่อไปด้วย ทั้งนี้ หนองบัวลำภูโมเดล หรือ โครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ยังถือเป็นตัวอย่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเพื่อชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ด้วยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีน้ำทำการเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปี มีรายได้ต่อเนื่อง และมั่นคง ร่วมกับการนำเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) มาปรับใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ดังนั้น ขอให้พื้นที่อื่น ๆ ถือเป็นตัวอย่างด้วย	
๕. การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ	รัฐบาลได้เร่งดำเนินการมาตรการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหาในเบื้องต้นให้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใน ๑ เดือน จากเดิมที่กำหนดไว้ ๖ เดือน โดยรัฐบาลได้ให้พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด พร้อมด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ คสช. ร่วมกับ กอ.รมน. จังหวัด จัดเตรียมข้อมูลผู้เป็นหนี้นอกระบบ เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีทั้งประชาชนทั่วไปและกลุ่มเกษตรกรที่เปี่ยมเงินนอกระบบจากกลุ่มโรงสี โดยเจ้าหน้าที่จะเข้าไปช่วยเป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ยหนี้	สน.ปท.

หัวข้อ	รายละเอียด	สำนัก/กองที่เกี่ยวข้อง
	กับโรงสี แก้วไขัญญาให้ถูกต้อง ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ซึ่งในกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่มีขีดความสามารถในการชำระหนี้ รัฐบาลจะช่วยผลักดันเข้าสู่ระบบที่ถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้ และมีเงินเหลือ ไปต่อยอดเพื่อลงทุนทำการเกษตรในคราวต่อไป ดังนั้น ขอให้ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวด้วย	
๖. การป้องกันโรคไข้เลือดออก	จากการประเมินการรับรู้ประชาชนเรื่อง โรคไข้เลือดออก ล่าสุดพบว่าประชาชนมีความเข้าใจผิดหลายประการ และในปีนี้ แนวโน้มการระบาดมีพื้นที่เสี่ยงอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางตอนบน โดยรูปแบบของการระบาดจะเปลี่ยนไป มีการเสียชีวิตในผู้ใหญ่มากขึ้น เนื่องจากมีโรคประจำตัวด้วย เช่น ภาวะอ้วน เบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเลือด เป็นต้น ดังนั้น สำหรับผู้ใดที่มีอาการเหล่านี้ คือ มีอาการไข้สูง ๒ วันไม่ดีขึ้น ไม่มีอาการไอ ไม่มีน้ำมูก ปวดเมื่อย หน้าตาแดง อาจมีผื่นขึ้นได้ผิวหนังตามแขนขา ข้อพับ เป็นต้น ให้สังเกตตนเอง ลูกหลาน และคนใกล้ชิด หากพบอาการดังกล่าวขอให้รีบไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลโดยเร็ว สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. ๑๔๒๒	-
๗. ตัวอย่างของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน	ขอยกตัวอย่างรายการ Because We Care เรื่องจริงสะท้อนสังคมที่เป็น การแจ้งเตือนภัย ทางช่อง New๑๘ เพื่อให้ได้เห็นประโยชน์ของความร่วมมือและเครือข่ายภาคประชาชนที่สามารถสนับสนุนและทำงานร่วมกับภาครัฐ อีกทั้งยังมีเครือข่ายในโซเชียล เช่น เพจ Because We Care เพจ แหม่มโพธิ์ดำ และ เพจ Drama-Addict ที่เปิดรับเรื่องราวเรียน ขอความช่วยเหลือของเด็กเยาวชน สตรี และผู้ถูกรังแกรุนแรง โดยจะมีการสอบถามข้อมูลเบื้องต้น แล้วให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ครบวงจร และสามารถส่งต่อไปเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่ดีที่สุดได้อย่างทันท่วงที และยังสามารถลงพื้นที่เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นตัวอย่างที่ดี ดังนั้น ขอสนับสนุนเป็นกำลังใจและขอให้ทุกฝ่าย ทุกสื่อโซเชียลได้ร่วมมือกันในการทำงานเพื่อส่วนรวมต่อไป	-
๘. วันสิ่งแวดล้อมโลก	วันอังคารที่ ๕ มิถุนายน เป็นวันสิ่งแวดล้อมโลก ขอเชิญชวนประชาชนประหยัดไฟฟ้า ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง และแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง รวมทั้งหันมาใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก โฟม กล่องโฟม โดยขอให้กระทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัยด้วย	-

กลุ่มงานแผนงานยุทธศาสตร์
กองวิชาการและแผนงาน
กรมการปกครอง